

20 Aniversario del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana

Alicante, 4 de marzo de 2002

Permeteu-me, abans de tot, felicitar els organitzadors d'aquestes jornades amb què es commemora el vintè aniversari de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana;

Al mateix temps vull agrair-los que m'hagen permés participar en aquest acte d'inauguració.

L'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana el 1982 va representar, per als valencians, la recuperació de la seua capacitat d'autogovern i el reconeixement del valencià—juntament amb el castellà— com a llengua oficial del territori.

Vist des d'una perspectiva històrica, l'Estatut culmina l'esforç que durant segles van fer els valencians per tornar a exercir com a ciutadans, és a dir, com aquells homes i dones lliures que democràticament decideixen sobre el seu propi destí, alliberats de règims totalitaris o aliens —quan no decididament contraris— als interessos i a les aspiracions dels valencians.

Des de la unificació dels regnes de Castella i de la Corona d'Aragó pels Reis Catòlics fins a l'aprovació de l'Estatut que hui commemorem —passant per la supressió de les llibertats i de les institucions pròpies del Regne de València que van representar els Decrets de Nova Planta a començament del segle XVIII—, el País Valencià no havia tingut l'oportunitat de desenvolupar-se en total llibertat. Els tímids intents federalistes i la represa de la consciència idiomàtica i nacional que sorgeix del moviment de la Renaixença al segle XIX; la creació de partits polítics i de plataformes d'actuació cívica de caràcter nacionalista a començament del XX; i el període de la II República, que va estar a punt de veure l'aprovació d'un estatut d'autonomia per al País Valencià, no van poder, però, fructificar en un espai de llibertat i d'autogovern com el que ara gaudim.

Fruit de la lluita dels demòcrates valencians i dels de la resta de l'estat espanyol, l'Estatut d'Autonomia, com la norma que el va precedir i el va fer possible, la Constitució de 1978, ha de ser no solament un instrument immutable que d'una vegada per sempre regule la nostra vida social, sinó un instrument àgil, que faça possible l'adaptació als canvis socials i polítics que es produeixen en la nostra societat i en el nostre entorn, en particular en uns moments en què s'està redefinint el concepte d'estat-nació i en què s'està discutint l'articulació dels diferents territoris al si de la Unió Europea.

Pensem, per tant, que l'Estatut, com qualsevol altra norma que fent ús de la nostra llibertat ens hem atorgat els ciutadans, pot ser adaptat —i ha de ser-ho—, per tal de respondre als seus objectius bàsics: "promoure les condicions necessàries perquè la llibertat i la igualtat dels ciutadans i dels grups en què aquests s'integren siguen reals i efectives; eliminar els obstacles que n'impossibiliten o n'entrebiquen la plenitud; fomentar el desenvolupament de les peculiaritats del poble valencià i facilitar la participació dels valencians en la vida política, econòmica, cultural i social" (article 2n de l'Estatut).

Moltes gràcies.